Pismo pranečaka Jakoba Lorberja, Oberbaurat A.D. iz Gradca

Naslednji dodatni spomini so bili objavljeni v reviji Das Wort 3/1932 in prihajajo od Jakobovega pranečaka Oberbaurat A. D. v Gradcu, ki je še vedno živel z materjo v hiši, kjer se je rodil Jakob Lorber. Bistveni deli pisma so reproducirani - reorganizirani - večinoma dobesedno.

Cäcilia Lorber Michael Lorber
Joseph Lorber in njegova žena

Po raziskavah dr. Michaela Lorberja (Lorberjevega brata) je družina Lorber plemiškega porekla. V mojih rokah je še vedno list družinskega drevesa, ki ga je izdelal sam dr. Michael Lorber, po katerem naj bi naši predniki izhajali iz nekega Lauriga v Lorberau, ki se je leta 1540 boril proti Turkom. Vendar je ta rodoslovna tabela sestavljena le od leta 1540 do četrte generacije, tj. do konca 17. stoletja. Na vzhodni zunanji strani dominikanske cerkve v Gradcu je še vedno zelo dobro ohranjen nagrobni napis te družine iz 17. stoletja.

Po raziskavi dr. Michael Lorber (Lorberjevega brata) je družina Lorber starodavnega plemiškega porekla. Še vedno imam v rokah lastnoročno izdelan list družinskega drevesa, ki ga je izdelal dr. Michael Lorber, po katerem naši predniki izhajajo iz nekega Lauriga Lorberau, ki se je leta 1540 vojskoval proti Turkom in naj bi izhajal iz Lorberaua. Vendar je bilo to družinsko drevo sestavljeno le od leta 1540 do četrte

generacije, torej do konca 17. stoletja. Na vzhodni zunanji strani dominikanske cerkve v Gradcu je še vedno v zelo dobrem stanju viden nagrobni napis te družine iz 17. stoletja.

Predniki družine Lorber so se v Wendenland priselili z Bavarske in naj bi bili tkalci. Tudi moj praded (oče Jakoba Lorberja) je vodil tkalnico v hiš št.4, v kateri smo se rodili, v župniji Kaniža. Hišno ime "Kave", ki pomeni tkalec, se je ohranilo do moje matere in njenega brata Josefa. Moja prababica in babica (Cäcilia Lorber, Lorberjeva sestra) pa nista bili le uspešni tkalki, ampak tudi babici. Bili sta znani in iskani daleč naokoli kot tako imenovani čudežni zdravnici, hvalile pa so ju tudi oblasti. Podeželsko prebivalstvo je z darili v naravi pokazalo veliko hvaležnost, kar je tej revni družini malih kmetov s številnimi otroki zelo koristilo. Moški člani družine so bili navdušeni glasbeniki in pevci, zlasti tako imenovane Altsteirerjeve glasbe, ki so jo sestavljali harmonika, citre, cimbala, klarinet, violina, kolenska violina, basovska violina, flavta, fugelhorn in tako imenovani bombardon. Ne le doma, kjer sta vodila tudi majhno vinoteko, temveč daleč naokoli so igrali za najrazličnejše praznične priložnosti.

Moji pradedje, starši Jakoba Lorberja, so gotovo živeli v zelo težkih časih, vključno s francosko okupacijo. Ker sta tri sinove poslala na univerzo, sta verjetno tudi sama morala shajati brez marsičesa. Mama mi je pripovedovala, da so v času, ko je bila na Štajerskem lakota zaradi slabe letine, posledic vojne itd. je moja prababica svojim sinovom pogosto nosila hrano v Gradec, tako da je v enem dnevu prepotovala približno 60 km dolgo pot in se naslednji dan vrnila domov. Vsekakor ganljiv dokaz požrtvovalnosti in materinske ljubezni! Mali učenci so nato počitnice srečno preživeli doma v Kaniži. Takrat, v tistih še bolj poetičnih časih, so številni študentje potovali po deželi in bili dobrodošli, oskrbovani in nastanjeni v župniščih, samostanih in bogatih meščanskih hišah. Zaradi deklamiranja, igranja glasbe in petja so bili še posebej priljubljeni pri bolj inteligentnih ljudeh na podeželju. Kot inštruktorji ali hofmeistri, kot so jih verjetno imenovali v tistem času, so med študijem v zameno za hrano in nastanitev poučevali tudi otroke premožnih ljudi. To je bilo verjetno znano tudi kot brezplačna miza. Štipendije so imele pomembno vlogo tudi v življenju takšnih revnih in delavnih ljudi, ki so po številnih težavah s trdim delom dosegli svoje cilje.

Nenavadno je, da mi mama ni povedala veliko o Jakobu Lorberju. Ko je umrl, je bila stara že osemnajst let. Kljub občudovanju, ki ga je gojila do njega, se ga je zelo sramovala, verjetno zaradi njegovega nekoliko samotarskega življenja in verjetno tudi zaradi njegove polne mogočne brade. Pogosto jo je opominjal in se z njo morda pogovarjal nekoliko preveč resno in neprizanesljivo. Vendar mi je pogosto povedala, da je bil izjemno prijazen in usmiljen človek. Prav tako mi ni pozabila povedati, da so

ga nekateri zaradi njegove posebne narave dražili in da so njegovo dobroto pogosto zlorabljali. Vendar je vse to prenašal z neskončno potrpežljivostjo in nežnostjo.

Brat Jakoba Lorberja, Dr. Michael Lorber, je bil politični uradnik (komisar) koroške deželne vlade in je veliko časa preživel v Greifenburgu ob Dravi. Med gradnjo dravske železnice na Koroškem je sodeloval pri s tem povezanih pogajanjih z občinami itd. Pridobil je tudi grad Porzia v Špitalu ob Dravi. Vendar zaradi neuspešnih finančnih špekulacij ni izgubil le svojega premoženja, temveč tudi kapital svoje žene in svojega brata Jakoba, ki ga je ta podedoval po očetovi smrti. Michael je pozneje živel v Gradcu pri svojem sošolcu doktorju Nedwedu, notarju v Gradcu, kot nadomestni notar in kot stalno pooblaščeni zastopnik tega notarja. Michaelova prva žena je bila iz premožne družine Schönwetter iz Gradca. Umrla je v mladosti zaradi ženske bolezni. Njuna hčerka Ema je umrla neporočena pri osemnajstih letih zaradi prehlada. Michael Lorber se je pozneje poročil s svojo gospodinjo, hčerko malega kmeta po imenu Lukner iz okolice Friedaua na južnem Štajerskem. Tam je umrl na svojem majhnem vinogradu, ki ga je kupil iz ostankov svojega premoženja. Iz tega drugega zakona ni bilo otrok.

Ob tej priložnosti bi rad poudaril, da je bil Michael Lorber vsekakor tudi človek z dobro dušo, ki je za svoje sorodnike storil vse, kar je bilo v njegovi moči. Na žalost je imel pri svojih prizadevanjih smolo. V tistem času je reorganizacija domačih razmer marsikaterega državljana iz relativne blaginje pripeljala v revščino.

Joseph Lorber in njegova žena

Jakobov drugi brat Josef je bil učitelj in poštar v Greifenburgu, ki je takrat igral veliko pomembnejšo vlogo kot danes. Ko se je upokojil, je živel na svojem majhnem posestvu v Baierdorfu pri Gradcu.

O sestrah Jakoba Lorberja lahko povem, da je mlajša, Maria, umrla v srednjih letih. Imela je tri otroke: Frančiško, Marijo in Ernesta. Frančiška je ostala samska in imela štiri otroke, od katerih Moriz še danes živi v Kaniži kot vdovec s tremi neporočenimi otroki, Johann pa živi v Trstu, kot vrtnar v samostanu Notre Dame de Sion. V Kanižo se je poročila tudi Frančiškova sestra Marija. Njena hči Maria Stuber je živela (1930) kot vdova na svojem posestvu v župniji Getschnitz, ki je mejila na Kanižo. Frančiškin brat, P. Ernest, je bil dolga leta glavni kuhar, kletar, gospodarski inšpektor, lovski upravitelj itd. v benediktinskem samostanu Admont na Zgornjem Štajerskem. Pred nekaj leti je umrl v jadranskem letovišču Crikvenica.

Jacobova starejša sestra Cäcilia (moja babica) je bila poročena s krojaškim mojstrom, ki se je prav tako imenoval Lorber, vendar ni bil v sorodu, in je živel v hiši,

kjer smo se rodili. Imela je dva otroka, Josefa in Marijo. Tudi ta je imela dva otroka, Josefa in Marijo, ki živita v Gradcu. Cecilijina hči Marija (moja mama) se je poročila z občinskim uradnikom Antonom D. v Gradcu. Imela je tri otroke: Marijo, poročeno Maierhofer, ki živi na Dunaju, Anno, poročeno Matzun, ki živi v Radkersburgu (na Štajerskem), in mene.

Velika škoda je, da je morala moja mati kmalu po koncu vojne (1918) prodati hišo v Kaniži. Razlogi za to odločitev, ki je bila zanjo strašno težka, so bili denarne narave. Predvsem so bili krivi nesrečni in težki pogoji, ki so za tujce nastali zaradi vključitve tega obmejnega območja, ki je bilo pred 100 leti še pretežno nemško, v novoustanovljeno jugoslovansko kraljevino. Bolezen, starost, nesrečne izkušnje, pomanjkanje denarja, težave z oskrbo, neprijazen odnos oblasti in prebivalstva - vsi ti dejavniki so jih na koncu pripeljali do tega, da so se odpovedali svoji dragoceni domovini.

Predmete, ki so se nanašali na Jakoba Lorberja, so v Gradec že veliko prej prinesli sorodniki gospe Großheim iz Kaniže.

www.jakob-lorber.at